

JAARBERICHT 2022

Stichting Erfgoed Den Helder
te Den Helder

INHOUDSOPGAVE

Pagina

BESTUURSVERSLAG

1	Jaarverslag Stichting Erfgoed Den Helder 2022	3
---	---	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2022	9
2	Staat van baten en lasten over 2022	11
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
4	Toelichting op de balans per 31 december 2022	15
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022	19

OVERIGE GEGEVENS

BESTUURSVERSLAG

Jaarverslag Stichting Erfgoed Den Helder 2022

Voor u ligt het 2e jaarverslag van Stichting Erfgoed Den Helder, waarin we terugblikken op een bijzonder jaar. Het jaar waarin de COVID-19 pandemie stil aan verdween en steeds meer overheidsmaatregelen werden opgeheven. Ook het jaar waarin we opgeschrikt werden door de oorlog in Oekraïne die in Den Helder en door de stichting Erfgoed Den Helder op meerdere manieren gevoeld wordt.

De uitdagingen die de oorlog in de Oekraïne met zich meebrachten, waren en zijn enorm. Sterk stijgende prijzen voor energie en inflatie. Bovendien wordt steeds meer zichtbaar hoe moeilijk het is om goed geschoolde technische vakmensen te vinden die de vele uitdagende onderhoudsopgaven kunnen uitvoeren. Ook dit jaar zetten we als organisatie alles op alles om de diverse vragen te ondervangen en zo goed als mogelijk onze dienstverlening op peil te houden.

Voor onze huurders en ook voor ons zijn de gevolgen van de oorlog voelbaar. We hebben te maken met meer onzekerheid, stijgende energieprijzen en hogere inkoopkosten. Daarnaast is de impact van de nasleep van COVID-19 pandemie groot, nu de diverse (overheids)leningen moeten worden terug betaald. We zien dat bezoekers ons weer weten te vinden, maar meer met de hand op de knip.

Dit jaar hebben we voortvarend de uitvoer van Fase 2 opgepakt. Hierdoor was Fort Kijkduin tussen de herfst en Kerstvakantie dicht om de overgangstentoonstelling en de vernieuwing van het aquarium te realiseren. Deze hebben we door het doen van concessies binnen de tijd en het budget gerealiseerd. In de Kerstvakantie kwamen meer bezoekers en hebben we veel positieve reacties ontvangen. Ook hebben we geleerd dat het Aquarium een belangrijke publiekstrekker is van het fort.

Ook hebben we dit jaar de nodige verschillende bezoekers mogen ontvangen en diverse evenementen ruimte geboden. Zo ontvingen we weer diverse scholieren, ontvingen we de deelnemers van Hoek tot Helder. Deden we weer mee met Bunkerdag, Museumweekend en stonden we 4 en 5 mei weer stil om te herdenken.

Intussen krijgt de in 2021 nieuw opgerichte organisatie steeds meer vorm/gestalte en wordt met het samenvoegen van het personeel van Willemsoord de organisatie verder versterkt en geprofessionaliseerd. Na de zomer is met interne en externe belanghebbenden gewerkt aan het samen maken van een beleidsplan voor de stichting. In het najaar is gestart met het werven van 2 extra leden voor de raad van Commissarissen, wat heeft geresulteerd in een voordracht van mevrouw van der Meij en de heer Bashara.

In dit bestuursverslag geven we een beeld van de gang van zaken gedurende het verslagjaar, de belangrijkste resultaten die we boekten en afsloten met een bescheiden plus. Daarnaast blikken we vooruit en schetsen we de ontwikkelingen waar we rekening mee houden de komende jaren.

Al met al weer veel veranderingen voor de organisatie in een bijzonder jaar, waar ondanks al deze veranderingen een prestatie van formaat is neergezet door onze medewerkers, samenwerkingspartners en vele vrijwilligers. Hiervoor zijn wij hen veel dank verschuldigd.

Den Helder, 17 mei 2023

Ariane Hoog
Directeur-Bestuurder Stichting Erfgoed Den Helder

Oprichting en doel Stichting Erfgoed Den Helder

Op 1 januari 2021 is Stichting Erfgoed Den Helder opgericht door het samengaan van Stichting Stelling Den Helder en Willemsoord BV. De gemeenteraad van de gemeente Den Helder heeft dit in het najaar van 2020, na een lang traject besloten.

De Stelling van Den Helder met zijn forten en de voormalige Rijkswerf Willemsoord zijn van een unieke kwaliteit en kunnen bijdragen aan de positionering van Den Helder. De belangrijkste doelstellingen van Stichting Erfgoed Den Helder zijn:

- beheer en behoud van het erfgoed van de Stelling Den Helder, waaronder Willemsoord en haar (rijks) monumenten;
- het mogelijk maken van functioneel gebruik van het erfgoed voor hedendaagse doeleinden;
- het verder ontwikkelen en publiekstoegankelijk maken van het erfgoed;
- positioneren van Den Helder met haar uniek nautisch-militair erfgoed.

Nieuwe Organisatie

Met het samengaan van Stichting Stelling Den Helder en Willemsoord BV is de organisatie in een veranderingsproces gekomen. Bij het aantreden van de nieuwe directeur-bestuurder op 6 april 2021 bleek dat nog geen concrete stappen waren genomen voor dit veranderingsproces. Inmiddels is op 1 januari 2022 de personele unie geëffectueerd en is voor al het personeel met een vast uren contract een pensioen regeling getroffen. Door de concurrerende arbeidsmarkt hebben zich ook de nodige personeelwisselingen voorgedaan, met name op het fort. Uiteindelijk lukt het de organisatie om nieuwe mensen aan ons te binden. Wel vraagt dit om enorme flexibiliteit van de mensen en trekt het een enorme wissel op een kleine organisatie. Aan de andere kant geeft het ook ruimte om de nodige interne veranderingen door te voeren met als doel om gebruik te maken van elkaars kennis en expertise en meer slagkracht te bewerkstelligen.

Het nemen van stap 3, de laatste stap, waarbij ook het vastgoed van Willemsoord BV in de stichting zal worden opgenomen, is uitgesteld. Aan deze stap zijn diverse juridische en fiscale consequenties verbonden.

Versterking Raad van Toezicht

Met het besluit om tot één erfgoed organisatie te komen, is ook een wijziging in de governance gekomen. Zo zijn op 1 januari 2021 de Raad van Commissaris van Willemsoord en de raad van Toezicht van de Stichting tot dezelfde bezetting gekomen onder leiding van de nieuwe voorzitter de heer Chris Schaapman, de heer van der Laan en de heer Breed vanuit de stichting toe tot de RvC, naast de heer Koopman en de heer Smit. Dit om een goede overdracht en continuïteit te waarborgen van de beide organisaties. Per 1 juli 2021 is na jarenlange intensieve betrokkenheid afscheid genomen van de heren Smit en Koopman.

Professionalisering

Naast zorgen voor een goede ontvangst van de vele bezoekers, werden ook de eerste stappen gezet in verdere professionalisering van de organisatie. Zo werd de AO/IC heringericht en is uiteindelijk besloten tot de aanschaf van een nieuw kassasysteem. Verder hebben een aantal personeelsbijeenkomsten plaats gevonden om nader kennis te maken en heeft er kennis uitwisseling plaats gevonden.

Met de nauwere samenwerking tussen de 2 organisaties zijn gezamenlijke subsidies aangevraagd voor het onderhoud van het erfgoed. Dit zal de komende jaren verder uitgewerkt worden. Voor 2021 en verder is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. De kosten van het onderhoud dat uitgevoerd is, wordt gedekt door eigen bijdragen, SIM subsidies van de RCE en geld uit de Kadernota van de gemeente Den Helder.

Resultaten en ontwikkelingen

Fase 2; nieuwe tentoonstelling, vernieuwen entree

Voor Fort Kijkduin is een subsidie aangevraagd en gekregen voor de overgangsexpositie. Na een lange – door corona - zorgvuldige voorbereiding is na de herfstvakantie hier voortvarend mee aan de slag gegaan. Tijdens de verbouwing was de grote publiekstrekker het aquarium niet toegankelijk. Dit had een groot effect op de bezoekers aantallen. Gelukkig kon het fort, conform planning met de Kerstvakantie weer geheel open. Daarnaast is de uitvoering van de overige onderdelen van fase 2 in gang gezet, dat voor een groot deel uitgevoerd gaat worden in 2023 en 2024.

Een goede zomer

We kunnen terugkijken op een goede zomer. Corona speelde geen rol meer, vele mensen kozen om weer in het buitenland met vakantie te gaan. Wel speelde de onzekerheid van de oorlog en de daarmee gepaard gaande inflatie ons parten. We merken dat bezoekers meer de hand op de knip hebben. Toch mochten wij ons verheugen op weer meer bezoekers ruim 40.000 dan in 2021 (ruim 30.000) .

AWC

Helaas bleef ondanks diverse inspanningen het bezoekers aantal van het AWC sterk lager dan eerder ingeschat en wenselijk. Dit heeft meerdere oorzaken, waaronder de fysieke zichtbaarheid en bereikbaarheid van het gebouw en de relatief kleine tentoonstelling met weinig interactie. De open kale ruimte is in 2022 om meerdere redenen niet aangepast.

Fort Westoever

Voor Fort Westoever was de impact van de COVID-19 pandemie groot en zijn de effecten in 2022 nog voelbaar. Gelukkig waren het restaurant, feestzalen en de escaperoom weer open. Er zijn strategische beslissingen genomen onder andere dat de bedrijfsvoering van de verschillende onderdelen mee rin een hand is. Stek West kon binnen de beperkingen wel redelijk draaien en verschillende groenten en kruiden verbouwen voor onder meer de horeca.

Beleidsplan

Na de zomer is gestart met het proces om een beleidsplan voor de stichting te maken. Hiervoor zijn zowel met het eigen personeel als met externe stakeholders verschillende sessies gehouden. Het doel is dat begin 2023 het beleidsplan klaar is. Het beleidsplan is belangrijk om meer richting en focus te geven aan wat de Stichting de komende jaren zich op gaat richten. Ook is een beleidsplan verplicht voor de ANBI status.

Zichtbaarheid

Dit jaar hebben weer verschillende activiteiten plaats gevonden om de zichtbaarheid van de stichting en het vele erfgoed te vergroten. Gedurende het jaar hebben we ingezet op het creëren van zichtbaarheid door middel van het organiseren van evenementen, zoals de landelijke Bunkerdag, Open Monumentendag en het Fortenfestival. Ook heeft de communicatie over de vernieuwingen op Fort Kijkduin gezorgd voor meer zichtbaarheid. Er is tijd besteed aan het verbeteren van de relatie met stakeholders en media, wat geleid heeft tot free publicity. In samenwerking met Citymarketing Den Helder is op regelmatige basis meer verteld over het erfgoed in Den Helder.

Ook is in 2021 in opdracht van Stichting Erfgoed Den Helder een strategisch marketingplan opgesteld. Op basis van dit plan zijn gerichte communicatiemiddelen ontwikkeld en ingezet in 2022, waaronder een intensievere inzet van de sociale media kanalen, om de zichtbaarheid te vergroten en publiek te trekken. Verder is er eerste stap gemaakt in het verbeteren van de online vindbaarheid.

Financiën

De financiële uitkomsten 2022 van de Stichting Erfgoed Den Helder en haar 100% dochter Zeebad Huisduinen) is weergegeven in onderstaande kengetallen:

	2022	2021	2020	2019
Stichting Erfgoed Den Helder				
Resultaat na belastingen	- € 298.880	- € 136.384	€ 19.460	48.683
Eigen Vermogen	- € 128.603	€ 170.277	€ 306.661	283.990
Solvabiliteit	-19,4 %	32,8 %	42,0 %	80,2 %
Aantal medewerkers ultimo boekjaar	16	17		
In FTE ultimo boekjaar	12,25	13,05		
Zeebad Huisduinen				
Omzet	€ 480.954	€ 394.011	€ 307.746	€ 420.838
Resultaat	-€ 146.478	€ -51.481	-€ 86.720	-€ 16.434
Eigen vermogen	-€ 234.530	-€ 88.055	-€ 36.574	€ 43.326
Solvabiliteit	-89,1%	-26,6%	-10,9%	15,8%
Aantal bezoekers Fort Kijkduin	40.370	32.022		
Aantal bezoekers Atlantik Wall	3.413	1.865		

In 2022 heeft de stichting Erfgoed den Helder een negatief resultaat behaald van -/- € 298.880. Dit resultaat komt mede tot stand als gevolg van het negatief exploitatieresultaat dat binnen Zeebad Huisduinen wordt gerealiseerd ad -/- €146.478, dit resultaat wordt voorzichtigheidshalve voorzien vanuit de schuld die zeebad Huisduinen bij de Stichting Erfgoed Den Helder heeft opgebouwd via de Rekening courant. Daarnaast heeft Stichting Erfgoed ook een negatieve exploitatie doordat de exploitatiekosten, en in het bijzonder de kosten van de professionalisering, marketing en administratielasten in 2022 niet geheel gedekt zijn door de subsidies.

Dit resultaat leidt ultimo 2022 naar een negatief Eigen Vermogen van de Stichting en navenant tot een negatieve solvabiliteit.

De opbrengsten van de Stichting Erfgoed Den Helder zijn enerzijds opgebouwd uit de opbrengsten die met de dienstverlening (beheer) aan Willemsoord worden gegenereerd en anderzijds door de exploitatie-opbrengsten in Zeebad Huisduinen. Bij deze laatste is sprake van een negatief saldo.

Ondanks dat er binnen Zeebad Huisduinen sprake is van een groei van de omzet en het aantal bezoekers verslechtert het resultaat 2022 substantieel. Dit komt o.a. door de hogere onderhoud- en personeelskosten, die noodzakelijk zijn om het erfgoed te exploiteren.

Wat uit de ontwikkeling van de kengetallen in meerjarig perspectief nadrukkelijk naar voren komt is het feit dat zowel zeebad Huisduinen alsook de Stichting Erfgoed op lagere termijn slechts levensvatbaar zijn indien er naast de specifieke projectsubsidies ook exploitatiesubsidies worden verstrekt.

De instandhouding van het monumentale erfgoed van Den Helder is niet alleen een kapitaalintensieve alsook een arbeidsintensieve bezigheid. De opbrengsten die daarmee worden gegenereerd zijn niet voldoende om structureel voldoende dekking te verkrijgen. Er is sprake van een grote afhankelijkheid van subsidies. Tot op heden is er vanuit de gemeente steeds sprake geweest van voldoende mondelinge en schriftelijke garanties hierin.

De komende periode zal dit wel geformaliseerd dienen te worden om ook de komende jaren de continuïteit te waarborgen. Mede op basis van de voorliggende uitkomsten worden deze gesprekken hierover opgestart.

Basis op orde krijgen en houden

Het jaar 2022 wordt in algemene zin gekenmerkt door de grote inspanning die is geleverd om op vele fronten de basis verder op orde te gaan krijgen. Niet alleen de externe maar ook de interne impact was groot door het samengaan met Willemsoord BV in de nieuwe organisatie. De focus was om samen te gaan werken en om te gaan zorgen voor voldoende inkomsten.

Al met al mogen we trots en met voldoening terug kijken op dit jaar. De flexibiliteit van de medewerkers en vrijwilligers en hun niet aflatende inzet en betrokkenheid met ons erfgoed zorgden ervoor dat de meeste activiteiten dóór konden blijven gaan.

We danken tenslotte alle medewerkers, onze samenwerkingspartners en vele vrijwilligers voor hun inzet in 2022. Alleen door met zijn allen de schouders er onder te zetten, hebben we het erfgoed een stukje mooier en meer toegankelijk gemaakt in dit bijzondere jaar.

Den Helder, mei 2023

Ariane Hoog
Directeur-Bestuurder Stichting Erfgoed Den Helder

JAARREKENING

Balans per 31 december 2022

Staat van baten en lasten over 2022

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022
 (voor resultaatbestemming)

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Gebouwen en -terreinen	2		2	
Machines en vervoermiddelen	2.835		3.928	
Inventaris	24.570		14.070	
		27.407		18.000
Financiële vaste activa (2)				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		1		1
Vlottende activa				
Vorderingen	(3) 544.358		277.225	
Liquide middelen	(4) 92.136		223.208	
		636.494		500.433
		<u>663.902</u>		<u>518.434</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
Baten		
Huurbaten en beheervergoedingen	(6) 88.743	68.059
Subsidiebaten projecten	(7) 140.329	173.714
Som van de geworven baten	<u>229.072</u>	<u>241.773</u>
Som der baten	229.072	241.773
Lasten		
Besteed aan de doelstellingen		
Professionalisering Stichting Erfgoed	(8) 71.500	148.819
Planmatig onderhoud Forten	(9) 60.082	-
Foodfort	-	1.440
Marketingplan Stichting Erfgoed en uitvoering	(10) 19.145	46.590
Project Fase 2 herontwikkeling Fort Kijkduin	(11) 50.246	-
	<u>200.973</u>	<u>196.849</u>
Overige bestedingen aan projecten		
Overige bestedingen aan projecten	(12) 813	-
Kosten van beheer en administratie		
Personeelslasten	(13) 60.686	51.440
Afschrijvingen	(14) 6.410	5.170
Overige bedrijfslasten	(15) 258.432	124.076
	<u>325.528</u>	<u>180.686</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	-298.242	-135.762
Rentelasten en soortgelijke lasten	(16) -638	-622
Saldo	<u>-298.880</u>	<u>-136.384</u>
Resultaatbestemming		
Stichtingsvermogen	-278.388	-117.526
Bestemmingsfondsen	-20.492	-18.858
	<u>-298.880</u>	<u>-136.384</u>

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Continuïteit

De afgelopen twee boekjaren, 2021 en 2022, is bij Stichting Erfgoed Den Helder sprake van een negatief resultaat van respectievelijk een verlies van € 136.384 in 2021 en € 298.880 in 2022. In 2022 resulteert het verlies in een negatief eigen vermogen.

Hoewel het verlies mede wordt veroorzaakt door het voorzien van het resultaat van Zeebad Huisduinen, komt uit de resultaatontwikkeling in meerjarig perspectief nadrukkelijk naar voren dat Stichting Erfgoed Den Helder op langere termijn slechts levensvatbaar is indien er naast de specifieke projectsubsidies ook exploitatiesubsidies worden verstrekt.

De instandhouding van het monumentale erfgoed van Den Helder is niet alleen een kapitaalintensieve alsook een arbeidsintensieve bezigheid. Mede door de grote uitdagingen in de vastgoedportefeuilles noodzaakt een professionele organisatie met navenante kosten. Zonder subsidies zijn de opbrengsten niet voldoende om structureel voldoende dekking van de kosten te verkrijgen. Er is sprake van een grote afhankelijkheid van subsidies. Tot op heden is er vanuit de gemeente steeds sprake geweest van voldoende mondelinge en schriftelijke garanties hierin.

Op het moment van opmaken van de jaarrekening is nog onduidelijk in hoeverre aanvullende subsidies kunnen worden verkregen die de exploitatiekosten alsnog dekken. Als gevolg hiervan bestaat er gerede twijfel over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de stichting.

De komende periode zal meer zekerheid moeten worden verkregen over aanvullende subsidie om ook de komende jaren de continuïteit te waarborgen. Mede op basis van de voorliggende uitkomsten worden deze gesprekken hierover opgestart.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Erfgoed Den Helder is feitelijk gevestigd op Admiraal Verhuellplein 1 te Huisduinen, maar is statutair gevestigd te Den Helder en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41240341.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De begrotingscijfers zijn niet toegelicht aangezien de begroting op een andere wijze is gepresenteerd dan de jaarrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stichting Erfgoed Den Helder in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen

Delen van het eigen vermogen waaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven door het bestuur, zijn opgenomen als bestemmingsreserve.

Delen van het eigen vermogen waaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven door derden, zijn opgenomen als bestemmingsfonds.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk Bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten. Binnen de baten van particulieren is het gehele bedrag opgehaald door donaties en giften.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Subsidies met een bijzondere bestemming, welke nog niet volledig zijn besteed, worden via de resultaatbestemming toegevoegd aan een bestemmingsfonds.

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden in mindering gebracht op de investering, waardoor deze subsidiebatens niet in de staat van baten en lasten vallen. Nog niet bestede investeringssubsidies worden opgenomen als vooruitontvangen subsidie.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

Activa

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en -terreinen	Machines en voermiddelen	Inventaris	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2022	2	3.928	14.070	18.000
Investeringsen	385.711	-	15.817	401.528
Afschrijvingen	-	-1.093	-5.317	-6.410
Investeringsubsidies	-385.711	-	-	-385.711
Boekwaarde per 31 december 2022	2	2.835	24.570	27.407
Aanschaffingswaarde	3.981.727	15.409	40.555	4.037.691
Cumulatieve afschrijvingen en investeringsubsidies	-3.981.725	-12.574	-15.985	-4.010.284
Boekwaarde per 31 december 2022	2	2.835	24.570	27.407

De gebouwen en terreinen betreffen de aankoop van Fort Kijkduin, de grond en de uitgevoerde restauraties. Op de aanschafwaarde per 1 januari 2022 is €3.559.800 aan ontvangen subsidies in mindering gebracht. Op de aanschafwaarde per 31 december 2022 is €3.945.511 ontvangen subsidie in mindering gebracht. De cumulatieve afschrijvingslast op de gebouwen en terreinen bedraagt per 31 december 2022 €36.214.

De investeringssubsidies welke in het boekjaar in mindering zijn gebracht op de geactiveerde boekwaarde van de gebouwen betreft voor €251.831 de subsidie voor fase 2 van de herontwikkeling van Fort Kijkduin en voor €133.880 betreft de budgetsubsidie 2022 van de Gemeente Den Helder.

Per balansdatum zijn er voor fase 2 van de herontwikkeling van Fort Kijkduin cumulatief €271.521 investeringssubsidies in mindering gebracht op de geactiveerde boekwaarde.

2. Financiële vaste activa

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<u>Deelnemingen in groepsmaatschappijen</u>		
Zeebad Huisduinen B.V. te Huisduinen (100%)	1	1

Per balansdatum heeft de deelneming een negatief vermogen van €234.530

VLOTTENDE ACTIVA

3. Vorderingen

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<u>Debiteuren</u>		
Debiteuren	252.220	90.808
	252.220	90.808

In de balanspositie debiteuren is een voorziening opgenomen van €5.734

Vorderingen op groepsmaatschappijen

Zeebad Huisduinen B.V.	117.578	134.463
	117.578	134.463

In de balanspositie vorderingen op groepsmaatschappijen is een voorziening opgenomen van €234.530. Over de vorderingen wordt geen rente berekend.

Overige vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen	6.559	45.683
Overlopende activa	168.001	6.271
	174.560	51.954

Onder de overige vorderingen bevinden zich geen posten met een looptijd van meer dan één jaar.

Overlopende activa

Subsidies	160.884	-
Overige overlopende activa	7.117	6.271
	168.001	6.271

De post subsidies onder de overlopende activa betreffen reeds bestede subsidiabele uitgaven aan fase 2 van de herontwikkeling van Fort Kijkduin waarvoor nog geen subsidievoorschot is ontvangen.

4. Liquide middelen

ABN AMRO Bank N.V.	81.344	212.473
Rabobank	10.606	10.735
Gelden onderweg	186	-
	92.136	223.208

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Passiva

5. Eigen vermogen

	2022	2021
	€	€
Stichtingsvermogen		
Stand per 1 januari	127.637	245.163
Resultaatbestemming	-278.388	-117.526
Stand per 31 december	-150.751	127.637

Bestemmingsfondsen

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<i>Bestemmingsfonds professionalisering 2020 Stichting Erfgoed</i>		
Stand per 1 januari	22.148	61.498
Resultaatbestemming	-	-39.350
Stand per 31 december	22.148	22.148

Dit gevormde bestemmingsfonds is gevormd voor ontvangen subsidiegelden 2020 met betrekking tot het project professionalisering Stichting Erfgoed 2020. Het resterende bedrag in het bestemmingsfonds is gereserveerd ten behoeve van vervanging van de huisstijl en de website.

Bestemmingsfonds professionalisering 2021 Stichting Erfgoed

Stand per 1 januari	9.669	-
Resultaatbestemming	9.669	-
Stand per 31 december	-9.669	9.669

Het bestemmingsfonds is gevormd voor ontvangen subsidiegelden 2021 met betrekking tot het project professionalisering Stichting Erfgoed 2021 welke begin 2022 is besteed aan een nieuw kassasysteem.

Bestemmingsfonds marketingplan Stichting Erfgoed en uitvoering

Stand per 1 januari	10.823	-
Resultaatbestemming	10.823	-
Stand per 31 december	-10.823	10.823

Het bestemmingsfonds is gevormd voor ontvangen subsidiegelden 2021 met betrekking tot het project marketingplan Stichting Erfgoed en uitvoering welke begin 2022 is besteed aan vervolgstap destiniemmarketing.

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	197.868	38.152
 Schulden aan overige verbonden maatschappijen		
Rekening-courant Willemsoord B.V.	40.995	-
 Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	20.682	1.611
Loonheffing	19.610	7.429
Pensioenen	7.590	-
	47.882	9.040
 Overige schulden en overlopende passiva		
<u>Overlopende passiva</u>		
Vakantiegeld	22.555	5.197
Nog te betalen accountantskosten	12.500	17.625
Nettoloon	3.718	-
Vooruitontvangen subsidies	403.406	213.963
Nog te ontvangen facturen	62.797	63.436
Waarborgsommen en vooruitontvangen huur	784	744
	505.760	300.965

De vooruitontvangen subsidies ad € 403.406 heeft voor € 243.537 betrekking op het deel van de budgetsubsidie 2022 van de Gemeente Den Helder welke in 2023 kan worden besteed aan onderhoud.

De vooruitontvangen subsidies heeft voor € 94.117 betrekking op reeds ontvangen subsidies voor fase 2 van de herontwikkeling van Fort Kijkduin welke gepland staan om besteed te worden in 2023 en 2024.

De vooruitontvangen subsidies heeft voor € 59.752 betrekking op ontvangen SIM subsidie voor werkzaamheden welke in de toekomst gestart worden.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
6. Huurbaten en beheervergoedingen		
Huuropbrengsten	88.743	68.059
7. Subsidiebaten projecten		
Professionalisering Stichting Erfgoed	30.000	115.834
Planmatig onderhoud Forten Stichting Erfgoed	60.083	-
Marketingplan Stichting Erfgoed en uitvoering	-	57.880
Fase 2 Herontwikkeling Fort Kijkduin	50.246	-
	<u>140.329</u>	<u>173.714</u>

Voor het boekjaar 2022 is € 467.500 subsidie toegekend door de gemeente Den Helder. Hiervan is € 30.000 beschikt voor professionalisering en € 437.500 voor onderhoud aan de forten.

Het uitgevoerde onderhoud welke wordt gedekt door deze subsidie bedraagt per balansdatum € 163.963, waarvan € 133.880 in de jaarrekening is geactiveerd en € 60.083 niet geactiveerd.

Het resterende subsidiebedrag voor onderhoud aan de forten ad € 243.537 is per balansdatum nog niet besteed en opgenomen in de jaarrekening onder de vooruitontvangen subsidies.

Voor fase 2 van de herontwikkeling van Fort Kijkduin is een totale maximale subsidie van € 1.120.440 toegekend door diverse partijen. Het uitgevoerde onderhoud welke wordt gedekt door deze subsidie bedraagt per balansdatum € 321.767, waarvan in de jaarrekening € 271.521 is geactiveerd en € 50.246 niet geactiveerd.

De subsidies met betrekking tot geactiveerd onderhoud zijn in mindering gebracht op de boekwaarde van het actief en derhalve niet verantwoord in de staat van baten en lasten.

Besteed aan de doelstellingen

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
8. Professionalisering Stichting Erfgoed		
Beheervergoeding	25.335	18.176
Overige lasten Professionalisering Stichting Erfgoed	46.165	130.643
	71.500	148.819

Ten behoeve van de Professionalisering Stichting Erfgoed is in 2022 € 71.500 besteed. Hiervan wordt € 9.669 gedekt uit de budgetsubsidie 2021 en € 30.000 vanuit de budgetsubsidie 2022.

9. Planmatig onderhoud Forten

Planmatig onderhoud Fort Kijkduin	40.634	-
Planmatig onderhoud Fort Oostoever	4.875	-
Planmatig onderhoud Fort Dirks Admiraal	14.573	-
	60.082	-

De planmatige onderhoudskosten 2022 van de forten zijn volledig gedekt vanuit de budgetsubsidie van de gemeente Den Helder. In 2021 zijn de onderhoudskosten niet gedekt geweest door de subsidie en derhalve verantwoord onder de exploitatielasten.

10. Marketingplan Stichting Erfgoed en uitvoering

Lasten Marketingplan Stichting Erfgoed en uitvoering 2021	19.145	46.590
---	--------	--------

Ten behoeve van het Marketingplan Stichting Erfgoed is € 10.823 gedekt vanuit de budgetsubsidie 2021. De overige lasten zijn niet gedekt door subsidies.

11. Project Fase 2 herontwikkeling Fort Kijkduin

Lasten Project Fase 2 herontwikkeling Fort Kijkduin	50.246	-
---	--------	---

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
12. Overige bestedingen aan projecten		
Lasten project Den Helder meest gebombardeerde stad van Nederland	300	-
Lasten project Slag bij Kijkduin	513	-
	813	-

13. Personeelslasten

Lonen en salarissen	613.665	82.296
Sociale lasten	99.754	11.874
Pensioenlasten	83.273	13.923
Overige personeelslasten	-736.006	-56.653
	60.686	51.440

Lonen en salarissen

Bruto lonen	570.418	72.611
Eindejaarsuitkering	-	3.202
Reservering vakantiegeld	48.466	6.483
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-5.219	-
	613.665	82.296

Sociale lasten

Premies sociale verzekeringswetten	99.754	11.874
------------------------------------	--------	--------

Pensioenlasten

Pensioenlasten	83.273	13.923
----------------	--------	--------

Overige personeelslasten

Reislastenvergoedingen	7.069	5.499
Overige personeelskosten	3.851	841
Doorberekende personeelslasten	-746.926	-62.993
	-736.006	-56.653

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

De bestuurdersbezoldiging is niet toegelicht in de jaarrekening aangezien deze herleidbaar is naar een enkel natuurlijk persoon.

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2022 gemiddeld 14,9 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2021 1,1), hiervan heeft gemiddeld 3,2 personeelsleden betrekking op 0-uren contracten.

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
14. Afschrijvingen		
Materiële vaste activa	6.410	5.170
15. Overige bedrijfslasten		
Exploitatielasten Fort Kijkduin	9.553	30.124
Exploitatielasten Fort Westoever	6.500	6.565
Exploitatielasten Fort Dirksz Admiraal	14.952	11.524
Exploitatielasten Fort Harssens	1.035	2.347
Exploitatielasten Atlantikwall Centrum	1.628	2.827
Exploitatielasten bunkers en overige objecten	902	4.252
Algemene lasten	223.862	66.437
	<u>258.432</u>	<u>124.076</u>
<u>Exploitatielasten Fort Kijkduin</u>		
Energiekosten	27.800	28.819
Reparatie en onderhoud	998	17.516
Verzekeringen	11.368	9.015
Belastingen	10.445	10.365
Overige lasten	200	-
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-41.258	-35.591
	<u>9.553</u>	<u>30.124</u>
<u>Exploitatielasten Fort Westoever</u>		
Reparatie en onderhoud	548	7.105
Energiekosten	57.943	21.615
Belastingen	5.293	8
Overige lasten	700	1.200
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-57.984	-23.363
	<u>6.500</u>	<u>6.565</u>
<u>Exploitatielasten Fort Dirksz Admiraal</u>		
Energiekosten	13.201	11.084
Reparatie en onderhoud	1.854	6.545
Belastingen	1.224	57
Overige lasten	1.200	1.270
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-2.527	-7.432
	<u>14.952</u>	<u>11.524</u>
<u>Exploitatielasten Fort Harssens</u>		
Reparatie en onderhoud	406	2.347
Overige lasten	629	-
	<u>1.035</u>	<u>2.347</u>

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
<u>Exploitatielasten Atlantikwall Centrum</u>		
Energielasten	9.845	4.951
Belastingen	2.250	2.262
Verzekeringen	970	970
Doorbelaste exploitatielasten aan huurder	-11.437	-5.356
	<u>1.628</u>	<u>2.827</u>
<u>Exploitatielasten bunkers en overige objecten</u>		
M219	-835	1.585
Begraafplaats	-411	993
Hospitaalbunker	1.821	818
Bunker Remise	-	650
Kroontjesbunker	-	60
Tillenhof	-	146
Beeldenfort	327	-
	<u>902</u>	<u>4.252</u>
<u>Algemene lasten</u>		
Voorziening op vorderingen	146.475	58.273
Algemene verzekeringen	12.918	4.531
Kantoorlasten	12.478	5.103
Administratielasten	41.900	-
Overige algemene lasten en correcties voorgaande jaren	10.091	-
Ontvangen Tegemoetkoming Vaste Lasten	-	-1.470
	<u>223.862</u>	<u>66.437</u>
Financiële baten en lasten		
<u>16. Rentelasten en soortgelijke lasten</u>		
Rente- en bankkosten	<u>-638</u>	<u>-622</u>

Ondertekening bestuur voor akkoord

Den Helder, 6 juli 2023

P.A.M. Hoog-Dekker, directeur-bestuurder

E.G.M. Groentjes, lid RvT

C.H. Schaapman, voorzitter RvT

R.A. Breed AA, lid RvT

S.R. Bashara, lid RvT

W. van der Meij, lid RvT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van
Stichting Erfgoed Den Helder
Postbus 502
1780 AM HUISDUINEN

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Erfgoed Den Helder te Den Helder gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarbericht opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Erfgoed Den Helder per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Erfgoed Den Helder zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verkeerstorenweg 1 ■ 1786 PN Den Helder ■ 0223 - 688600
Balthasar Bekkerwei 90 ■ 8914 BE Leeuwarden ■ 058 - 8200900
info@omnyaccincontrol.nl ■ omnyacc.nl

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de entiteit afhankelijk is van een positieve toekomstige resultaatontwikkeling en de bereidwilligheid van de gemeente om exploitatiesubsidies te verstrekken. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarbericht andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag bestaande uit de beschrijving van de organisatie, de inspanningen en prestaties en de bedrijfsvoering;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro-en kleine rechtspersonen, afdeling C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Helder, 6 juli 2023

Omnyacc In Control B.V.

drs. M. Schintz-Privée RA